

AZ ÉGIG ÉRŐ FA

Népmese

Színpadra átírta: Tóth Ilona

MESÉLŐ: Volt, ahol volt, nem tudom, merre, volt egyszer egy öreg király, s annak egy igen szép leánya. Bezzeg volt is kérője a királykisasszonynak, de mennyi! A világ minden tájáról jöttek dali királyfiak, hecke-ficki hercegek, de a királykisasszonynak egy sem kellett. Azt mondta valamennyinek, hogy ő, míg a világ világ lesz, férjhez nem megy, el nem hagyja az ő édes apjaurát.

Az öreg király örült is, búsult is ezen a beszéden.

KIRÁLY: - Gondold meg jól a dolgot, édes leányom! Mi lesz veled, ha én meghalok?

KIRÁLYKISASSZONY: - Istenem, Istenem, hogy hagyjam itt ezeket a szép virágokat! Én bizony nem megyek férjhez, mert szentül tudom, hogy ilyen kert s ilyen fa kerek e világon nincs! Ne félj, ne félj kis kertecském, ne félj, ne félj égig érő fám, nem hagylok el soha az életben!

MESÉLŐ: Haj, kerekedék nagy, erős fergeteg, felkapta, megforgatta, s úgy felrepítette a magas levegőégbe a királykisasszonyt, hogy híre-pora sem maradt a kertben. Egy szempillantás múlva elpusztult a fergeteg, sütött a nap nagy hevesen. Lemegy az öreg király a kertbe, látja a rettentő nagy pusztulást, kiáltja a leányát.

KIRÁLY: - Hol vagy, leányom, hol vagy?

EMBER 1. : - Bizonyosan elrabolták!

EMBER 2. : - Talán a föld nyelte el!

EMBER 3. : - Vagy az ördög vitte el!

MESÉLŐ: Sírt az öreg király, majd megszakadt a szíve a nagy, erős bánattól. Kerestette, kurrentáltatta az egész országban, még azon is túl. Egyetlen leányát s fele királyságát ígérte annak, aki visszahozza. De azt ugyan kereshették, meg nem találták. Egy éjjel a király azt látja álmában, hogy leányát a nagy forgósél felvitte az égig érő fára, a hétfejű sárkány várába. Ha meg nem szabadítják, a sárkány még feleségül veszi. Még ez volt csak az igazi bánat! Mert az égig érő fának, tudjátok csak meg, akkora levelei voltak, hogy mindeniken elfért egy ország. Hát aztán ki tudná azt megmondani, hogy melyiken van a sárkány vára?

KISBÍRÓ: - Közhírré tétetik! Annak jutalma, ki a királykisasszonyt az égig érő fáról, a sárkány várából visszahozza, a fele királyság és a királykisasszony keze!

MESÉLŐ 2.: Hiszen csak ki kellett hirdetni, jöttek a királyfiak, hercegek, grófok, bárók s minden nemzetségbéli vitézek. Jöttek bizony, de lefittyent orral el is mentek, mert a fának még a közepéig sem tudtak felmászni. Nagy szégyenkezéssel visszavonultak.

Volt azonban az udvarban egy kis kondásfiú, aki sokszor látta föl- s lemászni a cifra gúnyás vitézeket.

KONDÁSFIÚ: - Istenem, ha megengedné a király, én is szerencsét próbálnék!

MALACKA: - Hallod-e, te kondásfiú! Te mindig jó voltál hozzám, mostan meghálálom. Menj a királyhoz, s jelentsd, hogy te fölmászol az égig érő fára, s lehozod a királykisasszonyt! Te aztán addig menj fölfelé, míg hét pár bocskor s hét gúnya le nem szakad rólad! Akkor érsz egy elényülő ághoz, azon menj végig, lépj rá a legelső levélre, azon van a sárkány vára. Egyebet nem mondok, a többi a te dolgod.

MESÉLŐ 2.: A kismalac hirtelen bévegyült a csorda közé, a kondásfiú meg ment egyenesen a király elé.

KONDÁSFIÚ: - Egy életem, egy halálom, én bizony megpróbálom! Adjon az Isten jó egészséget, király uram! Felséges királyom, életem, halálom kezébe ajánlom, én felmászok az égig érő fára, s vissza nem jövök a királykisasszony nélkül.

KIRÁLY: - Mit mondasz te, emberizink, te?! .....No, te bolond, hát te mit szólni ehhez a bolond beszédhez?

UDVARI BOLOND: - Azt, hogy fogadd fel ezt a macskabékát vicebolondnak!

KONDÁSFIÚ: - Felséges királyom, ne hallgasson erre a bolondra, mert bolond likból bolond szél fú! Húzassa a fejemet karóba, ha a királykisasszony nélkül visszatérek!

KIRÁLY: - Ez már mégse tréfabeszéd! ..... Jól van, fiam, János, de azt megmondom, úgy essél le a fáról, hogy törjék is ki a nyakad, mert különben a hóhérrel töretem ki.

MESÉLŐ 2.: János megköszönte a király jókívánóságát, egy nagyot fohászkodott, s nekilódult. Egy szempillantás múlva úgy elveszett a rengeteg nagy levelek között, hogy emberi szem nem látta többé. Hét nap s hét éjjel folyton-folyvást mászott, kapaszkodott, rugaszkodott, hol itt lógott, hol ott lógott. Ekkor egy végtelen hosszú eléhajló ághoz ért, épp, ahogy a malacka mondta.

KONDÁSFIÚ: - Hej, ha ez az ág letörik, ízzé-porrá török minden csontikám! János, János, térülj vissza! Ha már eddig eljöttem, vissza nem fordulok! Szervusz, világ!

MESÉLŐ 2.: Bezzeg elállt szeme, szája, mikor széjjelnézett. Hát itt épp olyan ország volt, mint odale. Ment, mendegélt János erdőkön, mezőkön, hegyeken, völgyeken által, míg a sárkány palotájához nem ért. Hát a királykisasszony már messziről szaladt elébe nagy lelkendezéssel.

KIRÁLYKISASSZONY: - Jaj, édes, kicsi Jánoskám, hogy jövel ide, ahol a madár sem jár?

KONDÁSFIÚ: - Azt bizony ne kérdezzesse a kisasszony, hanem jöjjön velem az édesapjához!

KIRÁLYKISASSZONY: - Jézus Mária, Szent József! Ki se ejtsd többet a szájadon, mert ha meghallja a sárkány, vége az életünknek!

MESÉLŐ 3.: Jött is a sárkány egyszeribe, szakadt a láng mind az összes szájából.

SÁRKÁNY: - Hát ez az emberizink mit keres itt?

KIRÁLYKISASSZONY: - Ó, lelkem, sárkányom, ne bántsod ezt a fiút! Az én kicsi inasom volt, s feljött utánam, hogy engem szolgáljon.

SÁRKÁNY: - Jól van, jól, meghagyom az életét, de majd én is adok neki dolgot, hadd látom, fele kár-e vagy egész, amit megeszik.

MESÉLŐ 3.: Volt a sárkány istállójába egy girhes-görhes, sánta ló, s a sárkány azt parancsolta Jánosnak, hogy csak kúrálja.

SÁRKÁNY: - Úgy kúráld ezt a lovat, hogy ha valamit kér tőled, mindig egyebet adj neki, különben az életeddel játszol!

JÁNOSKA: - Hiszen ez könnyű dolog!

MESÉLŐ 3.: János ment az istállóba. Na, még ilyen lovat se látott, mióta a világon van! Csak a csontja meg a bőre, a lábára nem tudott állni. Jánoska sarjút tett elébe, de rá se nézett. Zabot adott neki az se kellett.

JÁNOSKA: - Egyél, te szegény pára, egyél!

LÓ: - Látom, hogy jó szíved van, te fiú, de hiába kínálsz engem sarjúval, zabbal, az nekem nem való. Égő parázs az én abrakom, de a gazdám nem ad. Azt akarja, hogy megdögöljek, mert csak én tudom a titkát, hogy s mint lehetne őt elpusztítani. Égő parazsat adj, fiam, de sokat!

MESÉLŐ 3. : Jánoskának egyéb sem kellett, megad ő mindent, amit a ló kíván. Alig várta a vasárnapot, hogy a sárkány s a királykisasszony templomba menjenek, vitte a lónak lapáttal a parazsat. Az még csak nem is szusszant mind egy falásig megette, még a hamut sem hagyta meg. Jánoska nézte, de csak akkor ámult el igazán, mikor meglátta, hogy a lónak arany szőre nőtt, egy

bordája sem látszik, s nem négy lába van, hanem öt. Olyan gyönyörűséges paripa lett belőle, hogy a napra lehetett nézni, de rá nem.

LÓ: - Na, te legényke, jó tett helyébe jót várj! Hozz a pincéből egy kardot, s pattanj fel a hátamra!

SÁRKÁNY: - Megállj, te! Hova viszed azt a lovat?! Meghalsz most, de mindjárt! Búcsúzz el az életedtől, mert megcsaltál!

JÁNOSKA: - Ne ölj meg! Hagyd meg az életemet! Nem csallak meg többet!

SÁRKÁNY: - Megöllek, hanem először megiszunk egy kupa bort a bűneidért. Igyál, többet úgyse iszol!

JÁNOSKA: - Hagyd meg az életemet, nem csallak meg többé!

SÁRKÁNY: - Nem hiszek neked, János, de igyunk még egy kupa bort az én bűneimért is!

MESÉLŐ 3.: Addig iszogattak, míg a sárkány egyszerre csak táncra perdült, s nagyokat kurjongatott.

SÁRKÁNY: - Lábam ide, nem oda, ihajla, tyuhajla...

MESÉLŐ 4.: A sárkány egyszer csak eldőlt, mint a liszteszsák, elterült a földön, s aludt, mint a bunda. Jánoska szaladt ész nélkül, pedig levághatta volna a sárkány mind a hét fejét. De már a táltosnál volt, mikor erre gondolt.

JÁNOSKA: - A sárkány lefordult a lábáról a sok bortól, s most hortyog, hogy a palota is rezeg belé. Levághattam volna a fejét, de nagy hirtelenjében menekülőre fogtam.

LÓ: - Jól tettetted, hogy nem nyúltál hozzá! Mikor egy fejét levágtad volna, egyszeriben felébred, s vége lett volna az életednek! Hanem most nyergelj, s kantározz! Indulunk!

JÁNOSKA: - Hát aztán hová s merre, édes lovam?

LÓ: - Az erdőbe, kicsi gazdám. Ott van egy vaddisznó, annak a fejében egy nyúl, nyúl fejében egy iskátulya. Abban van hét lódarázs, azokban van a sárkány ereje. Azt elpusztítjuk, s annyi ereje sem lesz, mint egy gyermeknek. No, kicsi gazdám, itt vagyunk. Ahol, ni, már jó is a vaddisznó.

MESÉLŐ 4.: Jött bizony, egyenest nekik tartott. De, mikor odaért a ló úgy megrúgta, hogy menten felfordult. Jánoska elékapta a kardját, s azzal fejbe suhintotta. Nosza, kiugrott a nyúl, s uccu neki, szaladt, a ló meg utána. Azt is megrúgta, fel is fordult, s Jánoska ezt is fejbe csapta. Elő is került az iskátulya, csak úgy zúgtak, döngtek, zakatoltak benne a darázsok. Jánoska nem sokat teketóriázott, a kard lapjával akkorát csapott rá, hogy aztán se iskátulya, se darázs.

LÓ: - No, kicsi gazdám, most már mehetünk haza bátran, ne félj a hétfejű sárkánytól!

MESÉLŐ 4.: Nagy sietve elindultak hát, vissza a sárkány várába a királykisasszonyért. Hát csakugyan, ott feküdt a sárkány, annyi ereje sem volt, mint egy beteg légynek.

SÁRKÁNY: - Megölted az erőmet, úgy-é?

JÁNOSKA: - Meg én, de megöllek most téged is, a királykisasszonyt pedig hazaviszem.

MESÉLŐ 4.: Ahogy mondta úgy tett, a sárkány hamarosan végleg kilehelte a lelkét. Jánoska pedig szaladt a királykisasszonyért.

KIRÁLYKISASSZONY: - Jaj, lelkem, Jánoskám! Nem is leszek én másé, akár hazamegyünk, akár itt maradunk!

JÁNOSKA: - De bizony itt nem maradunk, majd csak visszamegyünk valahogy! Meghiszem azt, ha olyan könnyű lenne! Én még csak visszacsúsznék valahogy a vékony ágon. Mit csináljak? Mit csináljak?

LÓ: - Egyet se búsuljál, kicsi gazdám! Üljetek fel a hátamra, s a többit bízátok reám!

MESÉLŐ 4.: Egyet pillantottak, s már ott is voltak az öreg király udvarában. Mentek egyenesen a királyhoz. A király úgy megörült, hogy csaknem táncra perdült.

Másnap papot hívtak, s hét országra szóló lakodalmat csaptak. Hét nap, hét éjjel folyton folyvást táncoltak. Én is ott voltam, száz pár cipőt eltáncoltam. Aki nem hiszi, járjon utána!